

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

תוכן עניינים

- 1.....הלכה למעשה
- 1.....א. חדש בחוצה לארץ דאורייתא היא
- 3.....הלכתא למשיחא
- 3.....ב. שומרי ספיחין בשביעית נוטלין שכרן מתרומת הלשכה
- 4.....ג. במנחת העומר הכתוב מדבר מהיכן היא באה מן השעורים
- 5.....ד. אין מביאין ביכורים חוץ משבעת המינין
- 6.....ה. ולא מתמרים שבהרים ולא מפירות שבעמקים אמר עולא אם הביא לא קידש
- 7.....ו. קרבן ראשית שתהא ראשית לכל המנחות ... שתהא קודמת לביכורים
- 8.....ז. שבנג ושבחורבה ושבבעיץ ושבספינה

דף פד.

הלכה למעשה

א. חדש בחוצה לארץ דאורייתא היא

כבר התבאר לעיל דף סח. כבר התבאר לעיל דף ה: ובמסכת סוכה דף מא. ור"ה דף ל: שאסור¹ לאכול חדש מתבואת המשת המינים והם: חיטה, שעורה, כוסמת², שיפון, ושבולת שועל אף בזמן הזה בין לחם בין קלי בין

¹ שו"ע ונו"כ תפטי

² עיין תשובות וההגות ח"א שב דכוסמת הנמכר היום בחנויות אינה מחמשת המינים אלא היא מין קטניות וכן "קוואקר" שלנו י"א שאינו שיבולת שועל ועיין אנציקלופדיה תלמודית כרך ז ערך דגן שבאנגלית חיטה היא Wheat שעורה Barley כוסמין הם Ricewheat שבולת שועל Oats (ולדעת הערוך secale בלטינית) שיפון Rye (ולדעת הערוך Triticum spelta בלטינית)

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כרמל עד תחילת ליל י"ז בניסן, שנאמר (ויקרא כג פסוק יד) וְלַחֵם וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְלַחֵם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְגו' עד ועד בכלל אלא שבזמן שבית המקדש קיים משקרב העומר ביום ט"ז הותר החדש בירושלים מיד³, שנאמר (שם) עַד הַבֵּיאֲכֶם אֶת קֶרְבֵּן אֱלֹהֵיכֶם, והמקומות הרחוקין מותרין אחר הצות⁴, שאין בית דין מתעצלין בו עד אחר הצות, אבל עכשיו שאין לנו קרבן הרי עצם היום מתיר, כלומר לאחר שעבר כל עצם היום⁵. ולכן בזמן הזה, שאין עומר, אסור כל יום ט"ז בניסן מן התורה⁶.

איסור החדש נהג בכל מקום ובכל זמן בין בארץ בין בחוזה לארץ, בין בשל ישראל בין בשל עובד כוכבים. בין בפני הבית בין שלא בפני הבית⁷ וי"א שאין איסור חדש נהג בתבואה של נכרי. וי"א שאין איסור חדש נהג אלא רק במקומות הסמוכין לארץ ישראל כגון מצרים ובבל אבל בשאר מדינות חו"ל אינו נהג⁸. וכל בעל נפש לא יסמוך על המתירים הללו ויחמיר לעצמו כל מה שאפשר לו כי להרבה גדולי הראשונים הוא איסור דאורייתא.

³ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה ב

⁴ וחושבים הצות היום של ירושלים, לא הצות של אותם המקומות. (פהמ"ש להרמב"ם במשנה מנחות סח ע"א)

⁵ ובזמן הבית אם לא הביאו את העומר דעת השג"א שדינו כבזמן הזה שיום הנף מתיר ואילו דעת המנ"ח שגאות ג שאסור עד הקרבת העומר בשנה הבאה.

⁶ ודעת המאירי סו"פ ערבי פסחים והגמ"י פ"י ה"ב, שמן התורה האיר המזרח מתיר שלא בזמן המקדש, ור' יוחנן בן זכאי תקנה הוא שהתקין שיהא כל היום אסור משום מהרה יבנה המקדש ועי' שאג"א החדשות סי' ו שעמד על דעת הרמב"ם למה לא פסק בן.

⁷ שו"ע יו"ד רצ"ג סעי' ב "מדכתיב ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה וכו' בכל מושבותיכם משמע מזה דאף בחוץ לארץ נהג איסור עד עצם היום דהיינו יום הבאת קרבן שהוא ט"ז בניסן" (מ"ב שם מה)

⁸ ועיין בשדי חמד אסיפת דינים מערכת חדש בארוכה מגדולי ראשונים ואחרונים המתירים חדש בחו"ל ובשל נכרים ומסיים שם שזה מנהג הקדמונים שאוכלין ושותין שיכר של תבואה חדשה וכן נהוג עלמא להתיר ואין כח בשום אדם להרהר אחר המנהג ועיין בדעת תורה סי' תנד סעי' ד ובשד"ח מערכת המין ומצה סי' י אות מז שמ"מ למצת מצוה נכון להקפיד שלא לקחת מתבואה חדשה דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה אם לא בשעת הדחק

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

בכל מה שאפשר לוי⁹ כהסכמת רוב הראשונים והאחרונים¹⁰ שחדש נוהג מן התורה אף בחו"ל בכל מקום וגם בשל נכרים¹¹.

אין הפסח מתיר תבואה חדשה שזרעו אותה תוך שבועיים לפני הפסח¹², ואסור לאכול אותה עד לאחר ט"ז ניסן של שנה הבאה. אבל אם זרעו אותם יותר משבועיים לפני הפסח, ט"ז ניסן של שנה זו מתיר אותם באכילה אף אם נקצרו לאחר מכן, ויש חולקים¹³ וסוברים שזמן ההשרשה בקרקע הוא שלשה ימים, ולכן מתירים כל שנזרעו ג' ימים קודם ט"ז ניסן, ובשעת הרחק אפשר להקל כשיטה זו בתבואת חוץ לארץ¹⁴.

ולפיכך בימינו יש לבדוק מוצרי דגן המיובאים מחו"ל שאין בהם שאלת חדש, ובמיוחד בימות החורף, וכן בירה ומוצריה גם בארץ ישראל יש לבדוק שאין בהם חשש חדש.

הלכתא למשיחא

ג. שומרי ספיחין בשביעית נוטלין שכרן מתרומת הלשכה

⁹ עיין בתשובות והנהגות ח"א סי' תרצה דאף הגדולים שהקלו היינו דוקא בימיהם במדינות פולין ורוסיה שהיה קשה מאד להשיג תבואת ישן אבל בימינו שאין מירחא כלל להשיג תבואה שאין בה איסור חדש ודאי אין להקל

¹⁰ "דהלא לגדולי הראשונים הוא דאורייתא הלא המה הרי"ף ורא"ש ורמב"ם וסמ"ג ועיסור ומרדכי ובשם ראבי"ה והגה"מ וריטב"א ואף להא"י שמצדד דהוא מדרבנן בחו"ל לא סמך ע"ז להקל אלא בספק דאז יש לסמוך בשעת הרחק על דעת הסוברין דרבנן והוי ספיקא דרבנן אבל לא בודאי חדש וכן התה"ד ג"כ כתב כן ובפסקי תוס' במנחות דכתב דבשל עכו"ם הוא מדרבנן א"כ מדרבנן עכ"פ מיהו אסור ואין לנו מקילין רק רבינו ברוך בעה"ת שכתב להקל במקומות הרחוקין בחו"ל ומעיל צדק בשם ר' אביגדור כהן בשם ריב"א שכתב להקל בשל נכרים לגמרי כמובא בב"ח והם יחידאי נגד כל הני רבוותא הנ"ל וגם כמה מן האחרונים המקילין לא רצו להקל אלא בספק ולא בודאי וגם בשו"ע כאן וביו"ד הלא סתמו כהפוסקים דהוא דאורייתא בכל גווני וגם הרבה מן האחרונים תפסו כן לעיקר ע"כ בודאי מן הראוי ונכון לחוש לכל זה ולפרוש עכ"פ מן ודאי חדש" (בה"ל שם)

¹¹ שו"ע הרב או"ח סי' תפט סעי' ל

¹² נקודות הכסף יו"ד סי' רצ"ג ודגמ"ר שם כי איסור חדש תלוי בהשרשה, ולשיטתם בתבואה משך זמן ההשרשה הוא שבועיים.

¹³ ש"ך שם סק"ב בשם תרוה"ד

¹⁴ שדי חמד מע' חו"מ סי' י' אות ט"ז ובריש מערכת "חדש" בשם שו"ת שאילת שלום ועו"פ, שו"ת מנח"י ח"ו סי' מ"ג, והם מיירי לענין שלא נמצאו חיטים לצורך מצות מצוה אלא מחיטים כאלו שנזרעו ג' ימים קודם לפסח, ועיי"ש במנח"י שהתיר במדינת אנגליה שהגשמים שם מרובים והארץ לחה ונרקבים הזרעים ונקלטים מהר וכדברי המהר"ם שיק יו"ד סי' ר"ל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר במסכת ב"מ דף קיח: שבשנת השמטה¹⁵ שכל השדות הפקר וגם הצומחין מאליהן הפקר וחוששין שילקטו אדם ובהמה הכל ולא ישאר ממה להקריב העומר ושתי הלחם שאין באין אלא מא"י ומצותו להביא מן החדש של שנה זו¹⁶ דכתיב ביכורים, שוכרין בית דין שומרין¹⁷ שישמרין¹⁸ מקצת הספיחים שצמחו כדי שיביאו מהן¹⁹ העומר ושתי הלחם שאינן באין אלא מן החדש, ואלו השומרין נוטלין שכרן מתרומת הלשכה²⁰. וי"א²¹ שכאן לא היו שומרים ממש אלא הודיעו להם שהוא לצורך העומר, ומעצמן היו פורשין ואם היו רוצים ליטול לא היו מונעים אותן.

ג. במנחת העומר הכתוב מדבר מהיכן היא באה מן השעורים

כבר התבאר לעיל דף סג: שביום שני של פסח²² שהוא יום ששה עשר בניסן מקריבין יתר על מוסף של כל יום כבש לעולה עם עומר התנופה, והיא מנחה של צבור. וזמנו קבוע ולפיכך דוחה את השבת ואת הטומאה. ומצותו להקצר בלילה בליל ששה עשר, בין בחול בין בשבת.

עומר זה מן השעורים היה בא, ודבר זה הלכה ממש רבינו.

¹⁵ רמב"ם הלכות שקלים פרק ד הלכה ה

¹⁶ ואף על גב דבדיעבד אם לא מצאו מביא אף מן הישן של שנה שעברה כמש"כ רבנו בפ"ו מתו"מ ה"ט מ"מ לכתחלה צריך להביא מן החדש.

¹⁷ ואף על גב שאסור לשמור פירות שביעית היינו דוקא משומר לצורך בנ"א דנזירך משמע לצרכך אבל לצורך גבוה שרי ואפי' להסוברים דמשומר בשביעית אסור באכילה כאן אין איסור לשמור. וי"א דבאמת אסורין הישריים באכילה משום משומר ומשום ספיחין ואפי"ה מקריבין את העומר כמו חמשה דברים שבאין בטומאה ואין נאכלין בטומאה [דהיינו קרבנות צבור שטומאה הותרה בצבור] כמבואר בירו' כאן וכ"כ הראב"ד בתו"כ בהר פ"א ועי' חזו"א שביעית סי' י' סק"ו וסי' כ"ב סק"ג

¹⁸ ולכתחלה שומרים ביהודא שהמצוה להביא מיהודא שהוא קרוב לירושלים. תוס' מנחות פ"ד א' ד"ה שומרי ושטמ"ק ב"מ קי"ח א' בשם הרא"ש

¹⁹ דכיון דרבנו פסק כרבא דהבטה בהפקר לא קני א"כ ע"כ הגזברין מזכין אותן לכל ישראל כדי שיבואו משל צבור.

²⁰ שהוא צורך הקרבנות והגזברין לוקחין את הספיחין וזוכין בהן בשביל כל ישראל. פי' הרא"ש. ורבנו משולם כתב דקמ"ל דאף מכשירי קרבן באין מתרומת הלשכה

²¹ הרא"ש שם בתי' ב' ותו' ב"מ נ"ח א' ד"ה לשמור וסוכה ל"ט א' ד"ה בד"א ומנחות פ"ד א' ד"ה שומרי [וע"ש בשטמ"ק] ויבמות קכ"ב א' ד"ה של ור"ה ט' א' ד"ה וקציר.

²² רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה ג, ד, ו, יא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשִּׁיחָא בְּדַף הַיּוֹמִי

מַסְנַת מִנְחוֹת

ד. אִין מְבִיאִין בִּיכּוּרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין

אִין מְבִיאִין²³ בְּכוּרִים אֵלּא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין²⁴ הַאֲמוּרִים בְּשַׁבַּת הָאָרֶץ²⁵, וְהֵם הַחֲטִים וְהַשְּׁעוּרִים²⁶ וְהַעֲנָבִים וְהַתְּאֵנִים וְהַרְמוּנִים וְהַזֵּיתִים וְהַתְּמָרִים, וְאִם הֵבִיא חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין לֹא נִתְקַדְּשׁוּ²⁷. וַיֵּשׁ מִי שְׂאוּמֵר²⁸ שְׁבִדֵּי עֶבֶד אִם קָרָא שֵׁם נִתְקַדְּשׁוּ. וַיֵּשׁ מִי שְׂאוּמֵר²⁹ שְׁמִדְרַבְּנָן חַיִּיבִין כָּל הַמִּינִין בְּבִיכּוּרִים.

וְאִינֵם נוֹהֲגִין אֵלּא בְּפָנֵי הַבַּיִת³⁰. שְׁנֵא' (שְׁמוֹת כֹּג פְּסוּק יט) רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית ה' אֶלְהֵיךָ. וְאִפִּי' יִבְנֶה מִזְבֵּחַ³¹ לֹא מֵהַנִּי דְּבַעֲיָן תָּבִיא

²³ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ב הלכה ב

²⁴ בפ"י ריב"א עה"ת פ' תבוא בשם כמה ראשונים ע"ש וכ"כ במושב זקנים שם פ' הגדתי שאפי' יש לו מז' מינים אין חייב להביא אלא מא' מהן ממין שביכר תחלה וז"ל פריש ז"ל פעם אחת בשנה ולא שתי פעמים. פי' מדכתיב היום לשון מיעוט לומר אם היה אדם מביא בכורים מרגן והיה קורא ולאח"כ אם היה לו בכורים מרמונים או מזיתים, אז מביא אחד מהם ופטורים שאר המינים.

²⁵ ומביאין ביכורים של דבריהם מערי סיוחן ועונג. הוא עבר הירדן שכבש מ"ר ונתנה לראובן וגד והצי שבט מנשה ואף על גב דדינה כא"י לכל דבר מיהו לענין ביכורים אין חייב מדאורייתא לפי שאינה ארץ זבת חלב ודבש ורק מדרבנן חייבוהו דלא גרע מסוריא שחייבת מדרבנן ואף שאינו אלא מדרבנן מ"מ פטורין מתרו"מ דכיון דתרו"מ של לקוח אינו אלא מדרבנן לא חייבוהו רבנן אבל כהן עצמו שמפריש ביכורים בעה"י כיון שאצלו אינו לקוח חייב בתרו"מ, וכ"ז דעת רבנן, אבל דעת רע"ב וכן מבואר ברמב"ן שמות י"ג ב' דמביאין מעה"י מדאורייתא כיון שניתנה לישראל.

²⁶ אבל כוסמין ושיפון ושכולת שועל אף שהן מין חטים ושעורים לענין חלה פטורין מן הביכורים, כ"ה בב"י או"ח סי' רי"א (ד"ה כתבו הג"מ) בשם הג"מ שאינם מז' המינים וזו גם כונת התו' בפסחים ל"ו ב' ד"ה אוציא כמש"כ בפנ"י שם הביאו רעק"א בביכורים פ"א מ"ג וכ"כ במנ"ח מצוה צ"א ודלא כנראה במהרש"א ורש"ש שם ומלא"ש פ"א דביכורים מ"ג וכן מבואר להדיא בירו' ברכות פ"ו סוף ה"א ובתוספתא שם פ"ד הי"א. צה"ל שם לא

²⁷ וכן מוכח בדעת רבינו בירושלמי ביכורים פ"א ה"ג הפריש ביכורים חוץ מז' המינים לא קדשו

²⁸ הרושי הר"ן הולין ק"כ ב' ד"ה ומינה מובא בחי' רעק"א כאן ועי' באמרי בינה ה' תרו"מ סוף סי' ב' מה שתמה ע"ז ועי' בחי' הרשב"א מנחות פ"ד ב' דלא' הפירושים שם ז' מינין הוא רק לכתחלה ודיעבד כשר מכל המינים ועי' במאירי ב"ב פ"א ב' שכ' יכול להביא בסל פירות שלא מז' מינים אלא שלא יביאם למזבח וע"ל הי"ח:

²⁹ רש"י בנחמ"י י' ל"ו וע"ש בפ"י הגאון מלבי"ם שתמה ע"ז

³⁰ משמע דבזמן בית שני נהג מה"ת, מנ"ח מצוה צ"א ומצוה רט"ז אות י"ג ומצוה רע"ט אות ז' ולא כמו בתרו"מ וכ"כ בעה"ש.

³¹ ול"ד למע"ש וכ"מ במשנה סוף שקלים דמחלק בין ביכורים לבין מעשרות וכן משמע בביכורים פ"ב מ"ג ובתוספתא שקלים פ"ג הט"ו ומש"כ בספרי שהביא הכ"מ שאם אין מזבח אין ביכורים היינו שצריך גם מזבח ולא סגי בבית לבד כדכתיב והנחתו אצל מזבח וגו'. דרך אמונה שם ג וצה"ל ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

בית ה' אלהיך שיהא בית, ואם הפריש ביכורים בזה"ז לא חל קדושה על זה,³².

דף פד:

ה. ולא מתמרים שבהרים ולא מפירות שבעמקים אמר עולא אם הביא לא קידש

כתוב בפרשת ביכורים (דברים כו פסוק ב) מארצך ודרשו חכמים ולא כל ארצך שאין מביאין ביכורים אלא משבח ארצך דהיינו פירות המשובחין אבל לא פירות הגרועים³³. שפטורין לגמרי מביכורים, ומי שאין לו רק פירות גרועים אין מביא ביכורים³⁴, ואם יש לו טובים ורעים א"צ להפריש א' משישים אלא על הטובים.

לפיכך אין מביאין³⁵ לא מתמרים שבהרים, שגדל עליהם עפצים³⁶, שאינם משובחים שמתוקים יותר מדאי³⁷, אלא מתמרים שבעמקים, אבל הר שאין גדל עליו עפצים התמרים שלו משובחין ויכול להביא ממנו ביכורים, וי"א³⁸ שבעבר הירדן גם הדקלים שבהרים משובחין ומביאין מהן ביכורים.

וכן לא יביא מפירות³⁹ שבעמקים, כשגדלים דקלים בעמק ההוא⁴⁰, אלא מפירות שבהרים, אולם עמקים שאין שם דקלים אינו נקרא עמק ומביאין

³² לפי הרע"ב וכן משמע בירושלמי, חזו"א זרעים לקומים סי' ה' סק"ד וכהרע"ב פי' גם הרא"ש וריבב"ן ורבנו שמואל ב"ר שניאור ורבנו משולם וכן הסכים הגר"א מובא בתקלין הדתין שם וגם הרמב"ם שפי' פי' אחר י"ל דלדינא מודה לפסק הירו' הלכה כר"ש שלא קידשו וכ"כ התוס' במכות י"ט א' ד"ה מה ותוס' שני' שם ומש"כ המנ"ח במצוה תפ"ט צ"ע ועי' מל"מ.

³³ וכגון הפירות מציפורי ומבית שאן שהן גרועים. ירו' ביכורים פ"א ה"ג

³⁴ מל"מ מירו' ועי' בעה"ש שדעתו דבחתין ושעורין ליכא גרועים וכולן ראויין וצ"ע:

³⁵ רמב"ם שם הלכה ג.

³⁶ חזו"א שביעית סי' ג' סקכ"ח

³⁷ רש"י במנחות פ"ד ב' ורבנו בפיה"מ פ"א מ"י כתב מפני שאין בהן הרבה דבש

³⁸ הר"ש והרא"ש לפי גירסתם בפ"ק דביכורים מ"י

³⁹ כל שאר הפירות חוץ מתמרים משובחים יותר בהרים מבבקעה

⁴⁰ חזו"א שביעית סי' ג' סקכ"ח ע"פ הגמ' פסחים נ"ג א' ובמשנה ראשונה נסתפק מה דין מישור ולכאן תלוי אם יש שם דקלים ורבנו בפיה"מ מ"י כתב דמישור דינו כעמק והיינו ביש שם דקלים ובהעתקה חדשה של פיה"מ ליתא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

משם. וי"א⁴¹ שדוקא תבואת דגן שבעמקים אינה טובה, לפי שהמים לנים שם ותבואתן כמושה וכחושה ומרקבת, אבל פירות האילן שבעמקים משובחין ומביאין מהן.

י"א⁴² שמפירות שבעמקים של עבר הירדן מביאים שהם משובחים

וכן לא יביא מזיתי שמן שכשהגשמים⁴³ יורדין עליהן הם פולטין שמנן⁴⁴, שאינן מן המובחר, אלא מהזיתים שכשיורדין עליהן גשמים הם אוגריין שמנן לתוכן ואין פולטין אותן.

ואם הביא שלא מן המובחר כגון תמרים שבהרים, לא נתקדשו.

ו. קרבן ראשית שתהא ראשית לכל המנחות ... שתהא קודמת לביכורים

כבר התבאר לעיל דף ה: ודף סח: שאין מביאין מנחות⁴⁵, ולא מנחת נסכים, ולא ביכורי חיטים או שעורים⁴⁶, מן החדש קודם הבאת העומר, מפני שהיא מצוה הבאה בעבירה שהקב"ה שונאה, ואם הביא ואם הביא לא נתקדשו להיותן ראויין לקרבן, אבל נתקדשו להפסל ויהיו כקדשים שנפסלו.

ולא יביא קודם להבאת שתי הלחם לכתחלה שהרי נאמר בהן (ויקרא ב פסוק יד) בְּפֹרִים לָהּ, ואם הביא כשר.

⁴¹ רש"י פסחים נ"ג א' מנחות פ"ד ב' ברש"י כתי"ו וצ"ע מירו' דרשב"א אומר רמוני עמקים מביאין וקורין משמע דרבנן פליגי גם אפירות והמאירי בפסחים שם ב' ופירות ותבואה שבעמקים המים לנים שם ומתקבים משמע דגם פירות האילן מתקבים אבל ברש"י ל"מ כן.

⁴² הר"ש והרא"ש שם

⁴³ ירו' ביכורים פ"א ה"ג וכ"כ הר"י קורקוס בדעת רבנו וכ"ג בפיה"מ לרבנו וכ"כ הרא"ש וגם לפי הרע"ב שמחלק בין זיתי שמן שהן המובחר לזיתי שמן שאינן מן המובחר הרי מפרש בירו' מה הוא מן המובחר.

⁴⁴ גם כאן דעת הר"ש והרא"ש שם שמעבר הירדן מביאין ביכורים גם מזיתי שמן.

⁴⁵ רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ה הלכה ט, והלכות תמידין ומוספין פרק ז הלכה יז

⁴⁶ ברמב"ם כתב סתם ביכורים אבל ודאי לא אייר בביכורי פירות דמה שייך "חדש" בהם, ועוד שבהל' בכרוים משמע שאם קיבלו קודם לעומר כשר בדיעבד. אמנם צ"ע אמאי בהל' אסורי מזבח שם לא הזכיר בכורים אלא רק מנחות ונסכים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

וכן אין מביאין⁴⁷ בכורי פירות⁴⁸ קודם להקרבת שתי הלחם שבעצרת שנאמר (שמות כג פסוק טז) וְחֵג הַקֶּצִיר בַּפּוּרִי מֵעֵשִׂיף, ואם הביא כהנים שבביהמו"ק אין מקבלין ממנו⁴⁹ אלא יניחם שם באיזה לשכה⁵⁰. או יכול לקחתם לביתו ואחר עצרת יביאם ויקרא עליהם מיהו בדיעבד אם קבלו ממנו כשר עד שתבוא עצרת ויקרא⁵¹ עליהן⁵². אבל להפרישן לקרות להם שם מותר לפני עצרת⁵³.

ואחר שהניף הלחם עם הכבשים שוחט הכבשים וזורק דמן ומקטיר אימוריהן ואז הותרו שתי הלחם באכילה והותר להביא ביכורים.

והיינו לכתחלה אבל בדיעבד אם הניחם כדינם⁵⁴ יצא גם קודם לעצרת.

במה דברים אמורים אם הנצו אחר שתי הלחם של שנה קודמת או שביכרו אחר הנוכה⁵⁵, שאז מביאין בעצרת.

ז. שבנג ושבחורבה ושבעציץ ושנספינה

⁴⁷ רמב"ם הלכות ביכורים פרק ב הלכה ו

⁴⁸ ע"כ צ"ל כן שהרי בתו"מ כתב דקודם העומר פסול והכא משמע שכשר בדיעבד רק לא יקבלו ועוד דהעומר אינו ענין לפירות כלל

⁴⁹ ואם הביאין קודם עצרת כשר [וצ"ע מתי תחלת הזמן שכשרין בו בדיעבד אם תחלת ניסן או חג הפסח] אבל אין קורין עליהן. דרך אמונה שם מ

⁵⁰ ואם הניחם אצל המזבח ונשארו מונחין שם עד אחר עצרת מהני וא"צ אח"כ להניחן שנית אבל אם חזר ונמלץ לפני עצרת בעיא דלא איפשיטא היא בירו' אם צריך להניחם פעם אחרת או כבר יצא מצות הנחה בדיעבד אבל תנופה יעשה אחר עצרת. דרך אמונה שם מו מירוש' ותוספ'.

⁵¹ ודוקא אם לא נתקלקלו הפירות אבל אם נתקלקלו לא יקרא עליהן. שם מהרדב"ז

⁵² ואם הוא אדם מפורסם מצווים עליו להחזירו כדי לפרסם הדבר שאין מביאין קודם עצרת. ירו' סוף חלה ויל"ע מאי קשיא ל' להירו' נהי דאם קבלו כשר אבל לכתחלה הרי אין מקבלין הימנו ואין נותנין לו להניחו אצל המזבח וצ"ל דלשון ולא קבלו ממנו ולא קתני ואמרו לו להניחם שם משמע דצוו עליו להחזירו למקומו ועי' תוס' אנשי שם סוף חלה. צה"ל שם פג

⁵³ דרך אמונה שם מא

⁵⁴ דהא ההנחה מעכבת

⁵⁵ ואם הנצו [וספק הוא בנמ' אם הנצת פרי או הנצת עלה] קודם שתי הלחם דאשתקד [ובתבואה צריך שנשרשה קודם שתי הלחם ואפשר דבעי שנשרשה קודם העומר] וביכרו קודם הנוכה מפרישין ומביאין קודם חנוכה. הפרישין קודם חנוכה ולא הביאין דהיינו שלא קיים מצות הנחה בעזרה קודם חנוכה ירקבו. הפרישין לאחר חנוכה אינן קדושים ונדרחין לעולם. הנצו קודם שתי הלחם וביכרו אחר חנוכה אם הוא מהמביאין שאינן קורין מביא לכתחלה קודם עצרת דרך אמונה שם, הדינים העולים ע"פ הגמ' והירושלמי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ג 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

יבואר להלן דף פה. בעזחי"ת

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

